

แล้วเป็นเวลานาน

คาร์ดินัล นิโคลาส แห่งคิซซา (ปี ค.ศ.1401-1464) ใ้รับการ
ศึกษาจากเบรชเรน และจากปาดัว (ถึงนั้นจึงไ้ร่วมกับวิทโตริโน) และไ้เป็นผู้
แทนของสันตะปาปานิโคลาสที่ 5 ไปประเทศเยอรมันนี เพื่อปฏิรูปโบสถ์และ
อาณาจักรขึ้นใหม่ แม้ว่าเขาจะมีงานคองทำ เขาใช้เวลาด่วนมากไ้กับอักษร
ศาสตร์และวิทยาศาสตร์ นิโคลาสไ้สนับสนุนทฤษฎีที่ว่า โลกเคลื่อนไหว เช่น
เกี่ยวกับส่วนที่เป็นสวรรค์ การเคลื่อนไหวจะสัมพันธ์กันโดยไม่จำเป็นคองมีแกน
ของจักรวาลสวรรค์ก็ประกอบคองด้วยสิ่งเดียวกันนี้เป็นโลก เขายังเสนอไ้ให้มีการ
เปลี่ยนปฏิทินของจูเลียน ซึ่งไ้มีการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษคองมา บรรดาผู้ที่
อยู่ในอุปการะของนิโคลาสแห่งคิซซาไ้แก่ รุกอล์ฟ อกริโคลา (1442-1495)
ซึ่งเขาไ้ทำให้กระแสนิยมมนุษยธรรมหลังไหลสู่โรงเรียนของเบรชเรนและ
เยอรมันนีพร้อมกับตัวเขาเสเกียสไ้เรียนเกี่ยวกับกรีก และความมุ่งหมายของ
การเคลื่อนไหวของอิตาเลียนจากเขาอีกคอง ซึ่งมไ้ผลคองเนื้อหาและจุดหมายของ
การศึกษา

อกริโคลา ใ้รับปริญญาหมำบัณฑิต เมื่ออายุไ้ 17 ปี จากโลแวง
เมื่ออายุไ้ 26 ปี (ปี ค.ศ.1468 หรือ 1469) เขาไปยังอิตาลีและอยู่ที่นั่น 10 ปี
โดยการเป็นครูสอนพิเศษนักเรียนของเขาคนหนึ่งคือโจฮันน์ ฟอน คาลเบอร์ก
ซึ่งไ้กลายเป็นผู้อุปการะเขาเมื่อเขากลับมาอยู่ในเยอรมันนี ในประเทศอิตาลีนั้น
อกริโคลา ไ้ศึกษาอยู่กับ มัททิสตา กัวลิโน และซีโอกอร์ การา ซึ่งคนหลังนี้ไ้
จัดพิมพ์การฟื้นฟูไวยากรณ์ภาษากรีกครั้งแรกขึ้น โดยที่เปรอทตี แต่งการฟื้นฟู
ไวยากรณ์ลาติน เขาไ้ศึกษาวิชาตรรกศาสตร์ และวิชาว่าคองความจริงใน
ธรรมชาติของอริสโตเติล และไ้ศึกษาสภาพทางประวัติศาสตร์ของพลินี เขาไ้

รวบรวมคำราที่สมบูรณ์แบบของคินดีเลียนขึ้นด้วยตัวเอง และได้แก้ไขคำราของ เซเนกาและเขียนชีวประวัติของเปทรัซขึ้น เขาได้เรียนภาษาอิตาเลียน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน และภาษาคัทซ์ของเขาเอง ทั้งนี้เพื่อเป็นการ ยกย่องภาษาพื้นเมือง เมื่อกลับมาประเทศเยอรมันนี้เพื่อทำหน้าที่ราชการตามคำสั่ง ของจักรพรรดิ แมกซิมิเลียน เขาได้ไปเยี่ยมโรงเรียนและสถานศึกษาหลายแห่ง ด้วยกัน และเขาได้สอนที่ไฮเคลเบอร์ก์ และได้ศึกษาภาษาฮิบรูจากชาวยิว และที่ไฮเคลเบอร์ก์นี้เองเขาแต่งเรื่อง เคอฟอร์มองโต สตูกิโอ หรือเรียกเป็น ภาษาอังกฤษว่า (เอ ชิสเต็ม ออฟ สัทคิก) ขึ้น รวมทั้งจดหมายติดต่อกับ หัวข้อโครงการในการศึกษา มีการเน้นในเรื่องศาสนา ประวัติศาสตร์ และการเมือง และเน้นการใช้ประโยชน์ของครุฑวิทยา และปรัชญา ในภาคเหนือมนุษยธรรมยัง ไม่ได้แยกออกจากศาสนาและชีวิตประจำวัน ถึงเช่นความเสื่อมของนักวรรคคิก เปลี่ยนรูปมาเป็นนักเขียนของทางภาคใต้ และการศึกษาค่านมนุษยธรรมก็ได้ หายไปจากมหาวิทยาลัยในโลแวงและไฮเคลเบอร์ก์ เหมือนกันที่โมโลญาและปารีส

จาคอบ วิมเฟลลิง (ปี ค.ศ.1450-1528) ซึ่งเป็นนักเรียนคนหนึ่ง ของเบรชเรน ได้เป็นพระคาร์ลิก ซึ่งได้รับคำชมเชยร่วมกับพระในศตวรรษที่ 9 ราชานูช โมริส และนักการศึกษาเนเธอร์แลนด์ ชื่อ ฟิลิป เมแลนธอน โดยแต่ง หนังสือชื่อ ปรีเซปเตอร์ เจอร์มานาน เขาเขียนเรื่องการสอนชื่อ ไกด์ อ็อฟ เยอรมัน ยูสท์ และออคอลเลสเซนซ์ นอกจากนี้ก็เขียนเรื่องโดยสรุปเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของประเทศเยอรมันนี้ ในปี 1501 เขาได้ไปปรากฏตัวที่สภาเมือง สตราสเบอร์ก์ เพื่อจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดเพื่อสอนวิชาการรบ วิชาสถาปัตยกรรม และ วิชาการเกษตร และตามด้วยการสอนมนุษยธรรม เป็นภาษาลาตินและภาษาพื้นเมือง เขาได้โจมตีโบสถ์และประณามวิธีการที่ใช้เงินเข้าล่อของพวกโรมัน เป้าหมายใน

การศึกษาของเขาคือการศึกษาที่ควบคู่ไปกับการมีเมตตากาภุษา ซึ่งเป็นลักษณะของโรงเรียนในภาคเหนือ วิมเฟอลิง โคทำให้ ไฮเกลเบอร์ก เป็นศูนย์กลางของมนุษยธรรมในเยอรมันนี้ตะวันตก

เกอเทอริเยส อีราสมัส (ปี ค.ศ. 1466-1536) เป็นผู้ฟื้นฟูวิทยาการใหม่อย่างสมบูรณ์ ในฐานะนักวรรณคดีเขารักภาษาลาตินและภาษากรีก เขาได้พูดไว้ว่า "ข้าพเจ้าไม่สามารถอ่าน" "เค เซเนกุต" "เค อมิซีเตีย" และ "เค ออฟฟิซี" รวมทั้งบทความของซิเซโร เรื่องคนแก่ มิทรภาพ และจรรยา และเรื่อง ทัสตุแลน ออเรชั่น โดยไม่มีการจับหนังสือและเคารพบูชาด้วยใจจริง" เขาแต่งภาษาลาตินที่ไพเราะโดยเอามาจาก เบนโบ ผู้เลื่อมใสในลัทธิของซิเซโร และการไต่ปัญหา คำนับปรัชญาของอนารยชน เขาได้พิมพ์ก่อนสำคัญของพระคัมภีร์ใหม่ขึ้น เป็นภาษากรีก หลังจากนั้นก็แปลเป็นภาษาลาติน

อีราสมัส เกิดที่ รอกเทอรัคัม เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 1466 หลังจากศึกษาอยู่ในโรงเรียนของเบรชเรน ที่ คีเวนเทอรั เป็นเวลา 10 ปี เขาก็ไปเข้าโรงเรียนวัดของ บัว-เลอ-คูก อีก 2 ปี เขาได้เน้นเรื่องความจำเป็นของศีลธรรมคริสต์เตียน ซึ่งเป็นความเชื่อถือของพวกเบรชเรนในชีวิตประจำวัน ค่อยจากนั้นเขาก็ไปเข้าโรงเรียนวัดออกัสตินที่สเตรน และบวชเป็นพระ 1 ปี ก่อนจะออกจากวัด เขาได้ไปศึกษาศาสนาศาสตร์ที่วิทยาลัยมงเทญู ที่ปารีส และสอนพิเศษภาษาลาตินแก่นักเรียน นอกจากนั้นก็เรียนภาษากรีกและอ่านเรื่องของลอเรนโซ วอลลา และวรรณคดีต่าง ๆ

ในปี 1499 ลอรัค เม้าท์ จอย ซึ่งพบกับอีราสมัสในปารีส ได้เชิญเขาไปอังกฤษ เมื่อเขาไปอยู่ที่ออกฟอร์ดเป็นระยะสั้นในครั้งแรก ได้พบกับ จอห์น คอลเล

และโธมาส มอร์ และบางทีก็พบกับ โธมาส โกรซัน และโธมาส ลินาเคอร์ ซึ่งทั้ง 2 ท่านนี้เคยไปอิตาลีและสอนภาษากรีกที่ออกฟอร์ด เมื่อเขากลับปารีสในปี 1500 เขารวบรวมสุภาษิตและคำพังเพยต่าง ๆ จากนักเขียนวรรณคดีระหว่างที่พักอยู่ที่รูเวน (ปี ค.ศ. 1502-1505) นั้น อีราสมัสได้พิมพ์เรื่องบทสนทนาของลูเซียน ซึ่งเป็นผู้แต่งบทประพันธ์เสียดสีของชาวซีเรียโบราณที่เขานิยมยกย่อง หนังสือคู่มืออาหารคริสต์เตียนของเขาจัดทำขึ้นในระยะเวลาเดียวกัน หลังจากนั้นเขาก็ไปอิตาลีและไ้ร่วมมือกับนักศึกษามนุษยชาติที่ ฟลอเรนซ์ ปากัว เวนิส และโรม ที่เวนิสได้จัดทำคำร่าขึ้นมากมาย เมื่อกลับอังกฤษปี 1509 อีราสมัสยังคงมีอิทธิพลสูงสุด เขาพิมพ์เรื่องโมเร เอนโคเมียม ซึ่งทำให้พวกนักกฎหมายที่ชอบสินบนข้าราชการ และนักศาสนศาสตร์รวมทั้งพระที่มีจุกซ่อนถูกหัวเราะเยาะวิธีการเสียดสีของเขาออกมาจากโธมาส มอร์ ซึ่งเขาเอาชื่อมาทั้งเป็นชื่อหนังสือ การหัวเราะเยาะจุกซ่อนมิได้หมายความว่า เป็นเครื่องหมายแสดงความบกพร่อง แต่เป็นการชมเชยกย่องอย่างแท้จริง เมื่อมิชอป จอห์น พิชเชอร์ เชิญให้อีราสมัสไปเป็นอาจารย์ของเลดี มาร์กาเรท แห่งคิงส์ที่ ที่เคมบริดจ์ เขาสอนพิเศษภาษากรีกโดยให้อ่านหนังสือที่เขาเตรียมเป็นพื้นฐานให้แก่มูลนิชิ จอห์น โคลด์ที่โรงเรียนเซนต์ ปอล ในเมืองลอนดอนในปี 1510 นอกจากนี้มีผลงานเรื่อง เค ราซิออน สตุคี และคิสทิก ออฟ คาโต เขายังช่วยในการฟื้นฟูไวยากรณ์ลาตินของวิลเลียม ลิลลี ซึ่งเป็นอาจารย์ชั้นสูงที่เซนต์ ปอล ในปี 1513 ส่วนคัมภีร์ใหม่ในภาษากรีก และจดหมายของ เซนต์ เจอโรม ที่เคมบริดจ์ พิมพ์ที่มาเชิล อีราสมัส และออกจากอังกฤษในปี 1514

อีราสมัส ปฏิเสธที่จะไปปารีสตามคำเชิญของบูเก ส่วนมากเขาจะอยู่ในโลแวง เขาได้พิมพ์อินสติทิวโอ ฟรินซ์ิป คริสตอานี ในปี 1516 ซึ่งได้บรรยาย

หน้าที่ของกษัตริย์ไว้ อีราสมัสเป็นคนแรกที่สนับสนุนเรื่องกฎหมายและศาสนา โดยเห็นได้จากงานของเขาเรื่อง คอลเลกต์ ที่พิมพ์ขึ้นที่มาเชิลในปี 1523 เป็นเรื่องบทสนทนาภาษาลาติน แสดงความคิดเห็นของอีราสมัสในค่านาง ๆ รวมทั้งการศึกษาอบรมและการสอนข้อเสียดิสศาสนาทำให้มหาวิทยาลัยในปารีสคำหนักติเคียนเขา แต่ว่าผลงานของเขาเป็นที่นิยมแพร่หลายในกลุ่มประเทศที่มีการปฏิรูป

สิ่งที่ทำให้อีราสมัสพอใจที่โลแวงคือ เจอโรม มัสเลเกิน ได้จัดให้ภาษาอียิปต์ กรีก และลาตินไว้ในหลักสูตรของคอลแลจ เกอ ทรัว ล็องเกอ ในปี 1518 จากการขอร้องของสันตะปาปา อาเกรียนที่ 6 ที่เขารู้จักที่โลแวง อีราสมัสได้เขียนเรื่องพรีวิลต่อคานลูเทอร์ เขาได้พิมพ์คริสต์เทียน มาคริโมนี ในปี 1526 ตามด้วยคู่มือมารยาทของเก็กชื่อ เค ซิวลิเทท โมรัม เปอร์เลียม โรงเรียนเพื่อการกุศล, เพื่อศิลปศาสตร์ อันเป็นการเตรียมเพื่อภาระหน้าที่ในชีวิต และเพื่อมารยาทที่ดีในสังคม จากหนังสือซิเวโร เนียนุส ที่เขียนที่ มาเชิล ในปี 1528 อีราสมัสพบว่าการใช้ภาษาลาติน โดยฝึกหัดในการพูดจะมีอิทธิพลต่อชีวิตอย่างมาก ภาษาลาตินในสมัยกลางโคลীনสุดลง เมื่อมีการคิดแปลงเรียบเรียงแล้ว อีราสมัสได้กล่าวในหนังสือ เคอะ ไรท์ เมซ็อค ออฟ อินสทรักชั่น 2, ว่า "ภาษาที่ใช้ในการศึกษาควรจะรวมไว้ทั้งภาษากรีกและภาษาลาติน ขอซักแย้งเช่นนี้มี 2 ประการ อันแรกคือวรรณคดีทั้ง 2 ภาษานี้เป็นที่รวมความรู้ซึ่งเราถือว่าจำเป็นสำหรับชีวิตคนเรา ประการที่สองธรรมชาติของภาษาทั้งสองควรจะได้ศึกษาไปด้วยกันจึงจะดี"

ฮาน วิฟเวอ กล่าวใน "ทรานสมิชั่น ออฟ น็อลเล็คจ 3,2 ว่า "เมื่อครูรู้ภาษาถิ่นของเก็กแล้ว ครูควรจะใช้ภาษานั้น สอนเก็กจะทำให้การเรียนนั้นสนุกขึ้น แต่ถ้าครูไม่รู้ภาษาพื้นเมืองก็พอที่จะทำให้สอนเก็กไปผิด ๆ ได้ และเก็กจะจำไปผิด ๆ จนกระทั่งโต หรือไม่ก็เก็กไม่เข้าใจการใช้ภาษาของเขา

จนกว่าจะได้รับการอธิบายชัดเจน ครูจะต้องรู้ประวัติของภาษาท้องถิ่น ไม่แค่เพียงคำใหม่ ๆ เท่านั้น ยังต้องรู้คำเก่า ๆ ที่เลิกใช้แล้วอีกด้วย

ในปี 1529 เขาโคพิมพ์เรื่องสำคัญชื่อ "เออติ แอน ลิบเบอรัล เอ็คคิวเคชัน ออฟ เคอะ ยิงส์" อีราสมัสได้ให้ความสำคัญของการอบรมและโรงเรียนไว้อย่างสูง เขาขอร้องให้เป็นภาระของพลเมืองและทางศาสนาที่จะจัดสรรครูที่มีคุณสมบัติ เขาได้เน้นเรื่องการเห็นอกเห็นใจและเข้าใจครู ปรัชญาที่เขาโคอธิบายไว้เป็น "ความรู้ที่เอามาใช้ในชีวิตประจำวัน" ซึ่งแย้งกับความคิดที่สร้างสรรค์ขึ้นของกลุ่มครูผู้ใช้หลักของพระและอริสโตเติล ที่ยังเป็นข้อถกเถียงกันอยู่

ผลงานชิ้นต่อไปของอีราสมัส คือการถอดความหรือแปลหนังสือออสเพล และเขายังโคพิมพ์หนังสือของอัมบรอส, ออกัสติน คลีโซสทอม และอริเจน งานของเขายิ่งใหญ่มาก หุ่นเริ่มแรกของเขานำมาจัดทำเอกสารต้นฉบับและจดหมายภาษากรีก, ภาษาลาตินหรือภาษาฮิบรู หนังสือเรียนที่เขาแต่งขึ้น เขียนขึ้นจากลิลลี่ และเรื่องคิสติกของคาโต ไวยากรณ์ลาตินนี้แปลมาจากไวยากรณ์กรีกของกาซาอาคาเกีย โคเปีย โคลโลเคียส หนังสือศาสนาเล่มน้อย ความเรียงเกี่ยวกับการศึกษา วิธีการสอน (เค ราซ็อน สตุคิ) และการศึกษาแบบเสรีนิยม (เคปูเอรี) ซึ่งแสดงออกถึงความเป็นนักศึกษา มนุษยชาติของเขาในด้านภาษาและวรรณคดี

ควน หลุย วิฟเวอ เกิดที่วาเลนเซียในประเทศสเปน ในปี 1492 และได้รับการศึกษาขั้นต้นที่นั่น เขาศึกษาที่คอลลเลจ เค โบเว ในปารีสระหว่างปี 1509-1514 และศึกษาต่อที่บรูจ ซึ่งเขาได้พบกับภรรยาของเขา มาร์กาเร็ท วาลโครา ที่นั่น เขายกย่องเธอมากเช่นเดียวกับที่เขายกย่อง คลารา คาเวนท์

มารคาของเขอ เขาได้สรรเสริญไว้ในผลงานของเขาในเรื่องอินสทรูชั่น อ็อฟเอ คริสเตียน วูแมน วิฟเวอ ได้เริ่มวิจารณ์เรื่อง ซิท อ็อฟค็อคของออกัสตินที่ประเทศ อังกฤษ ในปี 1523 เขาได้เป็นครูพิเศษให้แก่เจ้าหญิงแมรี ซิกาของแคทเธอริน แห่งอารากอน กับพระเจ้าเฮนรี่ที่ 8 งานด้านการศึกษาที่สำคัญของเขาคือ ทรานสมิสชัน อ็อฟ นีลลเดจ ซึ่งพิมพ์ที่อันติเวป ในปี 1531 วิฟเวอ ตายในปี 1540 เมื่ออายุ 48 ปี วิฟเวอ มีแนวการเขียนเหมือนอริสโตเติลมากกว่าเพลโต และเหมือนอากินาสมากกว่า ออกัสติน หนังสือเรื่องคอสร์ อ็อฟ เดอะ คอคัพชั่น อ็อฟ เดอะ อาท ซึ่งเป็นหนังสือเล่มแรกใน 7 เล่มของหนังสือชุด ซิบเจคท อ็อฟ สทาสตี เขาเขียนเกี่ยวกับสงคราม ศักดิ์ศรี และความเขลาของอริสโตเติลตัวจริง เป็นคำนำทั่ว ๆ ไป และตามด้วยการขาดการสอนที่ดีในภาษกรีกและภาษาลาติน ความเสื่อมของตรรกวิทยา เครื่องมือในการถาม ความต้องการฝึกฝน การแสดงออก ความไม่รู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ของเสียง ความเสื่อมของการศึกษา ปรัชญาของ ศิลกรรมและกฎหมาย ความเป็นนักสร้างสรรค์ของวิฟเวอจะเห็นได้จากการ เป็นผู้นำ ข้างสังเกต และความสนใจในข้อแตกต่างของแต่ละคน การยกย่องภาษาพื้นเมือง วิทยาศาสตร์ และประวัติศาสตร์ และคำแนะนำให้อ่านหนังสือหมกทั้งเล่มแทนที่จะ เลือกรอ่านเป็นบางตอน นอกจากนั้นเขามีความสนใจงานด้านสังคม เช่น ความรับ ผิดชอบต่อพลเมือง ซึ่งนับว่าก้าวหน้ามากในสมัยนั้น วิฟเวอ ศึกษาที่คานแพทช์ ในปี 1520

ศาสตร์ ตรรกวิทยา กฎหมาย และภาษาศาสตร์ โดยเฉพาะและทั่ว ๆ ไป แม้แต่คำถามแบบโซเครตีส ในวิชาตรรกวิทยาของเขาก็มีประโยชน์ในการ ดูปมาน ในการศึกษาตามธรรมชาติคนจะต้องสังเกตและสนใจซักถาม วิฟเวอ สอนการนำเข้าหากการเรียนก่อน ฟรานซิส เบคอน และชี้ให้เห็นความจำเป็นของ

รายละเอียดของการทดลอง และข้อเบี่ยงเบนกับข้อยกเว้น นอกจากนี้เขากล่าวว่า การสอนและการเขียนกฎหมายและประวัติศาสตร์สมัยใหม่ควรจะเป็นภาษาพื้นเมือง วิฟเวอใช้วิธีแนะนำทางจิตวิทยาในการศึกษา และเขาก็เป็นนักจิตวิทยาทางการศึกษาคนแรก การศึกษากฎหมายของเขาใช้วิธีท่องจำ เขาช่วย การสอนของวิฟเวอ เป็นการสอนที่มีชั้นตอน เขาฟื้นฟูวิทยากรทางการศึกษาของสตรี ในศตวรรษที่ 15 เซนต์ โจโรม ได้เขียนเกี่ยวกับการศึกษาของเลเต้ และปาคาตุลา เขาคิดว่าควรมีการศึกษาของแม่ชีด้วย ความคิดนี้มีในสมัยกลาง แม้ว่าจะมีการอบรมภายในบ้าน และมีสตรีชั้นสูงที่รับการศึกษาคือไป นอกสำนักก็มีการจัดตั้งสำนักก็เป็นพัน ๆ แห่ง แต่ไม่มีการบันทึกเกี่ยวกับการศึกษาของแม่ชีในสมัยนั้นไว้ วินเซน ออฟ โบเวีย และคริสติน เก บิชอง ผู้เป็นนักประพันธ์และเป็นผู้ให้ความสนับสนุนในเรื่องการศึกษาของสตรี ในสมัยกลาง แต่ก็ได้เปิดให้มีการศึกษาคำนวณธรรมและการสอนชั้นสูงแก่แม่ชี ซึ่งเป็นการฟื้นฟูวิทยากรอย่างหนึ่ง

อีราสมัส กล่าวถึง วิฟเวอ ในจดหมายถึง โทมัส มอร์ว่า "ฉันรู้สึกยินดี ที่ความเห็นของฉันที่มีต่อเขาเหมือนความเห็นของท่าน เขาเป็นคนหนึ่งในจำนวนหลายคนที่จะมีชื่อเสียงเหนืออีราสมัส" การศึกษาในปีศตวรรษที่ 16 สิ่งเหล่านี้ เป็นความจริงที่ว่าอีราสมัสและวิฟเวอเป็นตัวแทนของหลาย ๆ ชาติ ซึ่งผลงานของเขาทั้งสองเป็นที่ยอมรับในสมัยนั้นเป็นอย่างมาก

ประเทศอังกฤษ

การฟื้นฟูวิทยากรในอังกฤษ เริ่มพร้อม ๆ กับฝรั่งเศสและเยอรมันนี้ แค่มารู้งเรื่องในปีศตวรรษที่ 16 จีโอฟรี โชเซอร์ ได้เดินทางไปอิตาลี 4 ครั้ง และไคร้จังกงานของเปทรัค และมอคคาคซิโอ ในเรื่องแคนเตอร์เบอร์ เทล นั้น

โซเซออร์ ได้วาดภาพการเที่ยวไป 30 แห่ง แสดงให้เห็นถึงสังคมของอังกฤษเกือบทุกชนชั้น นิยายแต่ละเรื่องสะท้อนให้เห็นความคิดในยุคกลางที่เสื่อมลง และใช้ภาษาพื้นเมืองซึ่งเป็นแก่นแท้ของความรุ่งเรืองของชาติอังกฤษ

วิลเลียม แลงแลนค ผู้อยู่ในสมัยเดียวกับโซเซออร์ เขาเป็นผู้นำในการเขียนวรรณคดีอังกฤษ และเป็นนักปฏิรูปสังคมที่รุนแรงกว่า โซเซออร์ ในศตวรรษต่อมา จากแลงแลนค มีการนำการพิมพ์เข้ามาในอังกฤษแห่งแรกที่ เวสต์มินสเตอร์ (ปี ค.ศ. 1477) ต่อมาที่ลอนดอน ออกฟอร์ด และเซนต์อัลแบน ครั้งต่อมาก็ได้มีการพิมพ์วรรณคดีต่าง ๆ ออกมาอีกมากมาย

วิลเลียม โกรซัน (ปี ค.ศ. 1466-1519) ได้เดินทางไปฟลอเรนซ์ โรม และปาดัว เขาศึกษาภาษากรีกกับคาลคอนดิล และโปลิซิอาโน แล้วกลับมาสอนภาษากรีกที่เอกซเทอรัคอลเลจ ในเมืองออกฟอร์ด เพื่อนร่วมเดินทางไปที่อิตาลีของเขาคือ วิลเลียม ลาคิเมอร์ ผู้ได้เริ่มแปลงานของอริสโตเติล, โทมัส ลินาค (เคลอ) (ปี ค.ศ. 1460-1524) ใช้เวลา 10 ปีในอิตาลี เรียนภาษากรีกและภาษาลาติน และยังสำเร็จวิชาแพทย์จากปาดัว เขากลับมาสอนภาษากรีกที่ออกฟอร์ด แปลตำราแพทย์ของกาลอส และตั้งวิทยาลัยแพทย์ขึ้นที่ลอนดอน ชื่อ เคอลอนคอนคอลเลจ ออฟ ฟิซิแคน อีราสมัส

ขณะเดียวกัน จอห์น โคลเลท (ปี ค.ศ. 1467-1519) ก็ได้ไปอิตาลีและฝรั่งเศส และพบกับบิลโยม บูเก นักศึกษามนุษยชาติฝรั่งเศสคนสำคัญ วิธีการสอนของโคลเลทอาศัยหลักของเพลโตในยุคฟื้นฟูวิทยาการอิตาลี เขาได้สอนเอพิสเทิล ออฟ เซนต์ ปอล ที่ออกฟอร์ด ซึ่งใช้ในการเขียนคำภีร์ศักดิ์สิทธิ์เช่นเดียวกับงานที่ละเมิดต่อศาสนา โคลเลทได้ตั้งโรงเรียนเซนต์ ปอล ขึ้นอีกที่ลอนดอน

โดยใช้ทุนทรัพย์ที่ได้จากมรดกของบิดา วิลเลียม ลิลลี่ เป็นครูใหญ่คนแรกของโรงเรียนเซนต์ ปอล สอนภาษากรีกและซิเซโรเนียน ลาคิน ต่อมาอิราสมัสได้เขียนไวยากรณ์ลาตินสำหรับใช้สอนในโรงเรียนในอังกฤษ

ศูนย์กลางการศึกษามนุษยชาติในอังกฤษคือบ้านของเซนต์ โทมัส มอร์ (ปี ค.ศ. 1478-1535) ผู้ที่คุ้นเคยใกล้ชิดกับบ้านของเซนต์ โทมัส มอร์ คือ โกรซัน ลาคิมอร์ ลินาค (เคลอ) และโคเลท เช่นเดียวกับอิราสมัส วิฟเวอ นักศึกษามนุษยชาติจากแคมบริดจ์

งานที่มีชื่อเสียงของมอร์คือ "ยูโทเปีย" ซึ่งสะท้อนความฉิบหายของสังคมอังกฤษที่มีการแบ่งชั้นกัน และขาดการเอาใจใส่ภายใต้สิทธิพิเศษ และเกี่ยวโยงกับงานของแลงแลนคเป็นบางตอน ในทางตรงข้าม มอร์ ได้สร้างมโนภาพ สถานภาพ สังคม วางแผนและทำให้สังคมบริสุทธิ์ บางครั้งเขาจะจัดการเรื่องหนัก ๆ จริงจังอย่างไม่เคร่งเครียด และจัดการเรื่องเบา ๆ อย่างจริงจังและเคร่งเครียด ดังนั้น มโนภาพของยูโทเปียสมควรจะเห็นได้เช่นกัน งานของมอร์ อีกชิ้นก็คือ "โคออลอค ออฟ คอมพอท อากายอซิสต์ ทริบูลา ซิออน" ซึ่งเขียนในปี 1534 ขณะเขาถูกจำคุกที่หอคอยเมืองลอนดอน (Tower of London) เป็นงานที่มีคุณค่ามาก แต่ชื่อเสียงอันยิ่งใหญ่ของเขามาจากการเป็นครูที่ "โรงเรียนเซอร์โทมัสมอร์"

เพื่อนสนิทอีกคนหนึ่งของมอร์คือ โทมัส เอลยอท (ปี ค.ศ. 1490-1546) ผู้ได้ศึกษากับลินาค (เคลอ) ในหนังสือของเขา โบคร์ เนม เคอ เกอร์เวอเนอร์ (ปี ค.ศ. 1531) ซึ่งเป็นตำราเล่มแรกที่เป็นภาษาอังกฤษ เอลยอทได้จัดเอาไว้ในหลักสูตรวรรณคดีของอิราสมัส แต่ตามอย่างวิฟ ในการยกย่องภาษาพื้นเมือง และ

เรื่องการศึกษาของสตรี เขาได้พูดถึงสถานที่ออกกำลังกาย, มวยปล้ำ, วายน้ำ, ล่าสัตว์, เทนร่า และขนูศิลป์ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากกวีของ Castig lione และจากเพลโตในเรื่องการบริการประชากรและคำว่า "รัฐบาล" อันเป็นกลุ่มหนึ่งของรัฐที่มีความสามารถพิเศษ การอบรมและหน้าที่พิเศษ เอลยอท ได้เขียนเรื่อง "เคอ คิเฟนร์ ออฟ กูค วิแมน" ในปี 1534

โรเจอร์ แอสแคม (ปี ค.ศ.1515-1568) เป็นคนหนึ่งที่มีความสามารถในการปรับตัว เขามีตำแหน่งเป็นเลขานุการภาษาลาตินของศาล อยู่ที่คอลลิจาเบธ เหมือนครั้งที่อยู่ภายใต้แอทเวลีร์ที่ 6 และแมรี ทิวเคอร์ แอสแคมได้หันไปสนใจกับการฟื้นฟูวิชาการในโรงเรียน วิธีการของเขาที่แปลเป็นสองท่อนั้น เอาแบบมาจากวิฟ ยกเว้นที่แอสแคม แปลจากภาษาลาตินเป็นภาษาพื้นบ้านแล้วเป็นลาตินอีก ในขณะที่วิฟเริ่มจากภาษาพื้นบ้านและจบลงที่ภาษาพื้นบ้าน บทความของเขาเรื่องขนูศิลป์ชื่อ โทโซฟิลัส นั้น แอสแคม ได้แสดงออกถึงการออกกำลังกาย ซึ่งเขาไม่ไ้กล่าวถึงเลยในโซเลมาสเคอร์

ริชาร์ด มัลคาสเคอร์ (ปี ค.ศ.1531-1611) เป็นครูใหญ่ที่โรงเรียนเมอร์เซียน เทเลอร์ (ตั้งขึ้นปี ค.ศ.1561) และต่อมาเป็นครูใหญ่ที่โรงเรียนเซนค์ ปอด เขาได้เขียนบทความขึ้นชื่อโพธิ์ชัน (ปี ค.ศ.1581) และอีรีเมนทราวี (ปี ค.ศ.1582) ซึ่งมีประโยชน์โดยตรง เรื่องโพธิ์ชันเป็นเรื่องที่เขียนเกี่ยวกับคำอุปมา 45 ตัว ที่มีความคิดแล้วใช้สอนมาก มัลคาสเคอร์สอนที่โรงเรียนเมอร์เซียน เทเลอร์ เป็นเวลา 20 ปี แล้วจึงพิมพ์ออกมา เขาได้ห้ามหนังสือเล็ก ๆ ทั้งหญิงและชาย ทั้งจนและร่ำรวย อายุไม่เกิน 12 ปี จะต้องเรียนการอ่าน การเขียน กนทร์ และวาคเขียน ส่วนเรื่องอีรีเมนทราวี นั้นเน้นในความรู้ภาษาอังกฤษก่อนเรียนภาษาลาติน การอภิปรายระหว่างครูและผู้ปกครอง โรงเรียนที่มีทั้งอาคารเรียน

และสนาม ครูที่ได้รับการฝึกมาแล้วอย่างดีเป็นความหวังอันสำคัญของเขา เขาได้พยายามขยายผลดีในการศึกษาออกไป นอกจากนั้นสมัยของเขายังมีการเขียนหัวข้อการอบรมสำหรับสุภาพสตรีน้อย ๆ และใ้ขอให้มีการอ่านออกเขียนได้ทั่ว ๆ กัน ทั้งชาติ

จอห์น มิลตัน (ปี ค.ศ. 1608-1674) ได้เขียนจดหมายเรื่อง "ออฟ เอทยูเคชั่น" จากการขอร้องของชาวมูแอล ฮาเคิล ผู้ปกครองของโคเมเนียส เรื่องที่เขาเขียนนี้ไ้กล่าวถึงการศึกษาที่กว้างขวางและสมบูรณ์ ซึ่งจะ使人มีความยุติธรรม มีความสามารถ และมีจิตใจสูงทั้งในงานการทำงานส่วนตัวและงานบ้านสังคม โคเมเนียส เป็นผู้ที่ไม่รักธรรมเนียมมากนัก เขาไม่มีความตื่นตัวในการพัฒนาของวิทยาศาสตร์ในสมัยนั้น หรือต้องการประชาธิปไตยในการศึกษาในหลักสูตรโบราณและหนังสือสนับสนุนสมัยเดียวกัน

ฟรานซิส เบคอน

ได้มีการกระตือรือร้นที่จะรับเอาวรรณคดีโบราณของกรีกและโรม จากนักฟื้นฟูมนุษยชาติในขณะเดียวกันก็มีการพัฒนาในด้านวิทยาศาสตร์ของธรรมชาติขึ้น การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ได้เจริญขึ้น แล้วฟรานซิส เบคอน ได้นำเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาเป็นครั้งแรก (ปี ค.ศ. 1561-1626) หลังจากนั้นหลายชั่วอายุก็จะมีผลต่อหลักสูตรของโรงเรียนมากขึ้น เบคอนได้ยกย่องวิธีการมาตรฐานอยู่เหนือความฉลาดของมนุษย์ แต่เขาก็ประสบความสำเร็จในการเป็นนักเขียนและผู้กระตุ้นและมีสายตาที่มองได้แท้จริง เขาได้เน้นความจริงเหนือเหตุฐฎิในอาณาจักรของปรัชญาแห่งธรรมชาติ ความจำเป็นในความรู้เกี่ยวกับดวงดาวและการกระทำที่ทองไตร่ตรองมาก่อน ความต้องการประมวลกฎหมาย สำนวจอารมณและจัดทำ

ไวยากรณ์ปรัชญาขึ้น ขยายขอบเขตของแพทย์ ซึ่งเป็นผลที่ให้มีการพัฒนาการ
 ฆ่าสัตว์เป็น ๆ เพื่อทดลอง และการวิทยาศาสตร์เปรียบเทียบ และยังพิจารณา
 ความสัมพันธ์ของวิทยาศาสตร์กับศาสนา หนังสือเรื่อง "ความก้าวหน้าของการเรียน"
 และ "โนวัม ออกานัม" (ทั้งชื่อตามออกานอนของอริสโตเติล) และ เคอ
 นิวแอคแลนคิส เป็นแผนสำหรับสังคมยุคใหม่ที่จะเรียนรู้ซึ่งเป็นหนังสือ 3 เล่มที่มี
 ผู้รู้จักมากในสมัยฟื้นฟูวิทยาการ วิทยานิพนธ์ของเขาให้ความรู้กว้างขวางมาก
 มีการยกย่องศาสนายาในมโนภาพทางวิทยาศาสตร์ที่คิดว่าจะพัฒนาต่อไป

วิทยาศาสตร์ได้เข้าสู่โรงเรียนตอนหลังจากที่การศึกษามนุษยชาติได้
 เปลี่ยนลำดับการฟื้นฟูวิทยาการไป 2 หรือ 3 ศตวรรษ แต่ในสมัยที่มีการค้นพบ
 วิทยาศาสตร์กรีก และปรัชญากรีกขึ้นใหม่ในศตวรรษที่ 12 ก็ได้มีความก้าวหน้า
 ด้านวิทยาศาสตร์คิดต่อกันมา แม้ว่าในศตวรรษที่ 14 จะไม่มีชื่อของใครเพิ่มจาก
 โครสเซเตส โรเจอร์ เบคอน และอัลแบร์ทัส แมกนุส แห่งศตวรรษที่ 13
 เลยก็ตาม ความก้าวหน้าก็ไม่ได้หยุดชะงักลงได้มีความก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ

ในศตวรรษที่ 15 ได้เริ่มมีการทดลองที่ไม่จบสิ้นของเลโอนาโดดา
 แวงซ์ (วินซี) (ปี ค.ศ. 1452-1519) ในด้านสถาปัตยกรรม, คณิตศาสตร์,
 การบิน, วาภาพสีน้ำมัน, สรีรวิทยา กายวิภาคศาสตร์, งานประพันธ์อักษรอง,
 วรรณคดี, คนตรี, ธรวินวิทยา, พฤกษศาสตร์ และชลศาสตร์ บางที เลโอนาโด
 จะเป็นตัวอย่างที่ดีของชาวโลก ในสมัยฟื้นฟูวิทยาการอิตาลีเลย

นิโคลัส โคเปอร์นิคัส (ปี ค.ศ. 1473-1543) ชาวโปแลนด์ได้รับการ
 ศึกษาที่คราโคว, โปโลญญา และปาตัว เขาได้สอนว่าโลกหมุนรอบแกนตัวเอง
 และบรรยายวงจรรูปกลมรองดวงอาทิตย์ และคำสอนนี้ได้ถูกรับรองโดยสันตะปาปา

คลีเมนต์ที่ 7 สมมุติฐานของโคเปอร์นิคัส ได้รับการพิสูจน์จากผลงานของกลุ่ม เจอร์มัน เคปเปลอ (ปี ค.ศ. 1571-1630) และกลุ่มอิตาลีเยน กาลิเลโอ (ปี ค.ศ. 1564-1642) กฎของเคปเปลอเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของดาว พระเคราะห์สนับสนุนสมมุติฐานของโคเปอร์นิคัส แม้ว่าวงโคจรของดาวพระเคราะห์ จะเป็นรูปกลมรีแทนที่จะเป็นวงกลม เรื่อง "ยูโคพีโน เทเปิล" ของเคปเปลอ ได้รวมข้อสังเกตของเขาเอาไว้เข้าด้วยกันกับของ เคนนิซ, ทีโก, บราซ และโค กลายเป็นข้ออ้างที่มาตรฐานเป็นเวลา 1 ศตวรรษ ทฤษฎีนี้เป็นปฏิปักษ์ต่อทฤษฎีของ โคเปอร์นิคัส คือทฤษฎีของลูเทอร์, คาลวิน, เมแลนทอน, เบคอน, ฮาร์วี และปาสคาล

กาลิเลโอ เป็นนักฟิสิกส์ที่ยิ่งใหญ่มากในสมัยนั้น เขาได้สร้างเครื่อง วัดอุณหภูมิของอากาศ โดยสันนิษฐานเสียงจากการเคลื่อนไหวเป็นลูกคลื่นของ อากาศ ซึ่งมีความยาวของคลื่นต่างกันจะเกิดเสียงต่างกัน และพิสูจน์หักล้าง ทฤษฎีของอริสโตเติล ที่ว่าวัตถุที่ตกลงบนพื้นดินมีความเร็วเป็นสัดส่วนกับน้ำหนัก ของมันเอง เขาได้วางรากฐานของกลศาสตร์และพลศาสตร์ เขาได้ยืนยันอย่าง คร่าว ๆ เกี่ยวกับกฎใหม่ของความหนักของสาร เมื่ออยู่กับที่และเมื่อเคลื่อนไหว ว่าเป็นภาวะธรรมชาติไม่ใช่อย่างที่อริสโตเติลกล่าวว่าเป็นการเคลื่อนไหวที่ต้อง ใช้การผลักดันต่อเนื่องกัน ขณะที่เขายังเป็นเด็กนักเรียนเล็ก ๆ เขาได้พบการทดลองว่า ลูกตุ้มนาฬิกาจะแกว่งในเวลาเท่ากัน ไม่ว่าจะแกว่งมากหรือแกว่งน้อย การ บรรยายเรื่องดาราศาสตร์ของเขาที่ปาตัว ปี 1592-1610 มีผู้ฟัง 2,000 คน เขาได้สร้างกล้องโทรทรรศน์ขึ้น ทำให้เห็นว่าพระอาทิตย์หมุนรอบแกนของตัวเอง และพบว่าพระจันทร์ที่หมุนรอบดาวพฤหัสบดี ซึ่งเหมือนกับสมมุติฐานของโคเปอร์นิคัส

วิลเลียม กิลเบต (ปี ค.ศ. 1540-1603) ได้ทดลองเกี่ยวกับแม่เหล็กและพิมพ์เรื่อง "เคอ แมกแนต" ขึ้นในปี 1600 ซึ่งเขาได้กล่าวว่าเป็นปรากฏการณ์ชนิดหนึ่งเรียกว่า "ไฟฟ้า" และคิดว่าโลกเป็นแม่เหล็กใหญ่ด้วย

วิลเลียม ฮาร์วี (ปี ค.ศ. 1578-1657) ได้พิมพ์เรื่อง เคอ โมทาคอคิส (ออนเคอ โมซัน อ็อฟ เคอ ฮาทร) ในปี 1628 บรรยายถึงการไหลเวียนของเลือดจากหัวใจไปยังเส้นเลือดแดง ผ่านเส้นเลือดดำและกลับเข้าหัวใจอีกครั้งหนึ่ง

ไอแซค นิวตัน (ปี ค.ศ. 1642-1727) ซึ่งเป็นบิดาแห่งเคมีประยุกต์ ความคิดก้าวหน้าทางคณิตศาสตร์ ทางเคมี และกล่าวถึงทฤษฎีอะตอม เขาได้ค้นพบกฎในปี 1660 ซึ่งให้ข้อความข้อของเขาเองว่าปริมาณของก๊าซจะเปลี่ยนไปทางตรงข้ามกันกับความกดดัน

เซอร์ ไอแซค นิวตัน (ปี ค.ศ. 1642-1727) ได้ค้นพบกฎความโน้มถ่วงของโลกและแสดงการทดลองให้เห็นว่าสีของรุ้งกินน้ำนั้น เกิดจากการกระจายของแสงสีขาว หนังสือชื่อ "พริ้นซิเปีย" (ปี ค.ศ. 1687) กล่าวถึงการคิดทางคณิตศาสตร์จากกฎแรงโน้มถ่วงของโลก ซึ่งพิมพ์ขึ้นโดยอาศัยรากฐานของระบบการศาสตร์ของโคเปอร์นิคัส

เรเน เดส์คาต (เดส์ คาทิส) (ปี ค.ศ. 1596-1650) เป็นนักแต่งระเบียบวิธีการเช่นเดียวกับฟรานซิส เบคอน แต่งงานวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ที่เขาเผยแพร่มีมากกว่าของเบคอน เขาได้คิดวิชาเรขาคณิตวิเคราะห์ขึ้น และเป็นผู้ริเริ่มค่านคณิต กายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา และจักรุ วิธีการของเขาไม่เหมือนเบคอน เพราะความคิดของเขาเป็นแบบประยุกต์ และเป็นการอนุมานทางคณิตศาสตร์

เกสคาท โคคิกปราชญาแห่งสภาวะคูซันโดยทั้งสมมุติว่ามีหน่วยกลศาสตร์อยู่ใน
 ร่างกายและจิตใจ สสารและวิญญาณ ปรัชญาของเขาเริ่มคนที่ "โคจิกโต เออโก ซัม"
 (ฉันทิกคังนั้นฉันทิงเป็น) ไม่มีข้อพิสูจน์สำหรับทฤษฎีนี้ เพราะไม่จำเป็น แต่การถูก
 ไขไปของการพัฒนาทางคณิตศาสตร์ที่จำเป็นของสมมุติฐานเดี่ยวนั้นถูกตั้งคำถามได้
 ความแน่นอนของความเป็นจริงนับว่ามากมาย เช่นเดียวกับกรทคลองเรื่องความ
 รู้สึกตัวมีข้อมูลในการพัฒนาที่ไม่สามารถทำสำเร็จได้ด้วยวิธีการของเกสคาทิส
 ผู้ถามปรัชญาของเกสคาทิสกลายเป็นผู้ขี้สงสัย เป็นนักถกมคคิหรือผู้เชื่อในรูปธรรม
 สงสัยอย่างไร เหตุผลในข้อมูลทุกอย่างหรือส่วนพื้นฐาน และในการแตกแยกออก
 เป็น 2 ฝ่าย ของประวัติศาสตร์ที่สามารถถามรอยได้ เกสคาทิส ได้เริ่มปรัชญา
 วิถุคติประยุกต์ขึ้น ซึ่งเน้นในปรัชญาว่าควยสมมุติฐาน ลักษณะและขอบเขตของความรู้
 เขาคังปัญหาวิถุคติขึ้นว่าเราจะรู้อะไรบ้าง อริสโตเติลและโทมัส โดยทั่ว ๆ ไป
 แล้วจะถือเอาความเป็นจริงเป็นหลัก และจะเริ่มสืบสวนธรรมชาติและความหมาย
 ของความเป็นจริงอันนั้น เขาว่าปัญหาปรัชญาว่าควยสมมุติฐาน ลักษณะและขอบเขต
 ของความรู้นั้นไม่ไค้หมกมุ่นคิในสิ่งหนึ่งสิ่งใด อย่างไรก็ตามก็มีคนถามเกสคาทิส
 มากมายว่ามีความเป็นจริงอยู่หรือไม่

สรุป

วรรณคดีลาตินและกรีกไค้เกิดขึ้นมากมายในระยะฟื้นฟูวิทยาการนี้
 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรโดยการศึกษาปรัชญา และศาสนาลดน้อยลงกว่า
 ในสมัยกลาง อิทธิพลของภาษาพื้นเมืองเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด วิทยาศาสตร์
 ก้าวไปอย่างสม่ำเสมอ แต่มีผลต่อทางโรงเรียนน้อยมาก ในมหาวิทยาลัยมีกิจกรรม
 ทางวิทยาศาสตร์ขึ้นที่ปาคว์ และออกพรอส แต่ก็ยังไม่มีในหลักสูตรการศึกษาชั้นปลาย

การศึกษาวรรณคดีที่จำเป็นเป็นครั้งแรก ทำให้มีไวยากรณ์ที่ถูกคองตามแบบแผน โดยเกิดจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการอย่างมากมาย และทำให้มีการประดิษฐ์ เครื่องพิมพ์ขึ้นใช้ด้วย

การพิมพ์เป็นส่วนหนึ่งของการเริ่มชีวิตยุคใหม่ การพิมพ์ได้เริ่มในประเทศจีนตั้งแต่ศตวรรษที่ 10 แต่ก็มีผลในค่านการศึกษาน้อย เมื่อเทียบกับทางตะวันตก งานพิมพ์ในประเทศแถบยุโรปนับว่ามีความก้าวหน้า และได้เตรียมกันอย่างดี มีความรอบรู้ และได้รับการสนับสนุนจากนายทุนมากมาย ผลงานที่เกี่ยวข้องกับงานพิมพ์ได้แก่ผลงานของจอห์น กูเทนเนอร์ก ในเยอรมันที่เมืองแมงซ์ บนฝั่งแม่น้ำไรน์ และของลอรองส์ โคสเคอร์ ในฮาเล็มในประเทศเนเธอร์แลนด์ ตั้งแต่ปี 1450 เป็นต้นมา ได้แพร่หลายอย่างรวดเร็วไม่น่าเชื่อ โรงพิมพ์ที่อุลาน ก่อนปี 1500 มีจำนวน 6 แห่งในบาสเซล 16 แห่งในอ็อกซฟอร์ด 20 แห่งในโคโลญ 21 แห่ง เมืองอันโทนี โคเบอร์เจอร์ ในบูเรเบอก ในปี 1470 มีโรงพิมพ์ 24 แห่ง และจ้างคน 100 คน คาร์คินัล นิโคลัส แห่งกูโซ ให้นำเสมียนที่อยู่ในความอุปการะสร้างโรงพิมพ์ใหม่ขึ้น กลุ่มเบรเชรนของพวกคอมมอนโลฟ ให้นำความตั้งใจในการคัดลอกคณัมขึ้นมาเป็นการตั้งโรงพิมพ์ขึ้น ในปี 1490 มีโรงพิมพ์ของพวกเบรเชรน จำนวน 60 แห่ง คัมภีร์ไบเบิลภาษาเยอรมันได้ถูกพิมพ์ขึ้นถึง 100 ครั้ง ก่อน พ.ศ. 1500 แสดงว่าไบเบิลไม่สามารถระงับการพิมพ์ได้เลย

การพิมพ์ครั้งแรกในอิตาลีนั้น ทำในโบสถ์เบนนิกกินใกล้ ๆ กรุงโรม โดยพิมพ์ผลงานของโคนาคัส ชิเซโร ลักแทนเทียส และออกัสติน ในปี 1500 กรุงโรมก็มีโรงพิมพ์ 38 แห่ง การพิมพ์ทวีมากขึ้นในศตวรรษที่ 16 และคนที่ตั้งขึ้นในแมซิโก ซิตี ก็คือสเปนนิวาค ตั้งขึ้นในปี 1536

งานพิมพ์ทำให้การศึกษานิยมแพร่หลายมากขึ้น ทำให้เกิดความถูกต้องในการผลิตและแน่นอนกว่าแต่ก็ได้เปิดถนนสายใหม่ ไปสู่ความนึกคิดที่เกิดขึ้นทันใจ และรสนิยมต่าง ๆ การเขียนและท่องจำมีความสำคัญน้อยลงเมื่อมีการจัดทำตำราขึ้น นอกจากตำราแล้ว วรรณคดีทั้งที่เป็นที่ยอมรับและไม่เป็นที่ยอมรับ ได้ถูกอ่านและเผยแพร่ออกไปเป็นผลของการศึกษา และอีกนัยหนึ่ง เป็นเหตุให้มีการศึกษาขยายตัวมากขึ้น ชนิดของผลงานขึ้นอยู่กับความปรารถนาของคนและความเป็นอัจฉริยะของผู้ประพันธ์ ผู้ที่ใช้การพิมพ์เป็นเครื่องในการทำตำราได้แก่ อกริโคลา บูเก อีราสมัส, วิฟ มอร์ และเบคอน

เป้าหมายของการฟื้นฟูการศึกษา ไม่ได้ห่างไปจากสมัยกลางที่เคียว ทั้งทางปฏิบัติการศึกษาและการให้ทุน ในขณะที่โรงเรียนในสมัยกลางสนใจในวรรณคดีโบราณ ปรัชญาและวิทยาศาสตร์ ในยุคฟื้นฟูวิทยาการนี้สนใจหนักในค่านิยม วรรณคดี วิทยาศาสตร์ใหม่ ๆ มีผลเพียงเล็กน้อยต่อโรงเรียน แต่จะเริ่มเพิ่มขึ้นจากการศึกษาในแหล่งโบราณแล้วก้าวหนามาอย่างช้า ๆ

โรงเรียนได้พัฒนาเป็นแบบใหม่ เช่น วิทยาลัยของวิทโทริโน ซึ่งได้ปล่อยให้โรงเรียนก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ แม้ว่าอิทธิพลของศาสนาจะยังมีมาก อย่างเช่น กลุ่มเบรชเรนของคอมมอนโลฟ ซีไอริสต์ ได้เขียนขึ้นก็มาก รวมเอาวัฒนธรรมเก่า ๆ ไว้กับของใหม่ เช่นเดียวกับที่วิฟทำระบบเจ้าผู้ครองนครในชนบท ได้กลายมาเป็นแบบเมืองและชาติ

การฟื้นฟูวิทยาการและการปฏิรูปนั้นเกี่ยวข้องกันอยู่ การเคลื่อนไหวของอารยธรรมนั้นอยู่ภายใต้การนำที่ค้ำของโปรแตสแตนต์และคาทอลิก การแตกตัวของศาสนาเปิดหนทางไปสู่การยึดถือเหตุผลเป็นหลัก ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับศาสนาเก่า